

Az európai demokrácia útlevele

Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság

Az európai demokrácia útlevele – Útmutató az aktív polgári szerepvállaláshoz az Európai Unióban

Üdvözljük az Európai Unióban, a világ első határokon átvéelő, részvételi demokráciájában! Az Európai Unió polgáraként Önnek alkotmányos joga van arra, hogy befolyásolja azokat a szabályokat, amelyek a 27 tagállamban több mint 4 millió km² nagyságú területen közel

450 millió lakosra vonatkoznak.

Talán most arra gondol: „ez nagyszerűen hangzik, de HOGYAN szólhatok bele a dolgokba a gyakorlatban?”

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) azért készítette ezt a kiadványt, hogy megválaszolja ezt a kérdést, és útmutatót biztosítson az aktív polgári szerepvállaláshoz az Európai Unióban.

A szöveg egésze segítséget és iránymutatást nyújt Önnek álláspontja hangoztatásához azzal, hogy előbb néhány alapvető kérdés megválaszolását ajánlja: valóban európai

sztintű ügyről van szó, vagy jobb lenne inkább helyi szinten kezelni a kérdést? Ha pedig európai szinten terjeszti elő elképzelését, hogyan lehet azt a legeszszerűbben és legsikeresebben megvalósítani? Elegendő lehet egy e-mailt írni az Ön európai parlamenti képviselőjének? Vagy petíciót kellene benyújtani közvetlenül az Európai

Parlamenthez? Talán csatlakozni kellene egy civil szervezethez vagy akár politikai párthoz, és jelöltként indulni? Esetleg európai polgári kezdeményezés szervezésével/támogatásával kellene meghatározni a jogalkotás napirendjét?

Az európai demokrácia útlevelét Bruno Kaufmann kutatta és írta, az EGSZB frissítette és tette közzé, és 24 hivatalos nyelven elérhető. Ez az útmutató segít az időzítésben (mikor kellene a tettek mezejére lépni?), a csapatépítésben (kivel kellene összefogni?) és az eszközválasztásban (a rendelkezésre álló részvételi eszközök közül melyiket kellene használni?), hogy érvényesülhessen az aktív polgári szerepvállalás és a részvételi demokrácia az Európai Unióban.

Az Ön hangja! Az Ön Európája! Az Ön útlevele az európai demokráciához és az aktív polgári szerepvállaláshoz!

- 5 | **RÖVID ÚTMUTATÓ**
az aktív európai polgári szerepvállaláshoz
- 8 | **IRÁNYTŰ**
a helyi, regionális, nemzeti és nemzetek feletti szintű polgári szólásjog gyakorlásához
- 10 | **HANGOM EURÓPÁBAN**
Üdvözljük az európai politika nagyszínpadán
- 12 | **MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK**
Az elképzelés, a téma, az időzítés, a csapat és az eszköz
- 14 | **EURÓPAI ÜGYEK**
a mezőgazdaságtól a kutatásig
- 16 | **RÉSZVÉTELI ESZKÖZTÁR**
Panasztétel, tanácsadás, konzultáció, kezdeményezés és más módszerek
- 19 | **ÚTMUTATÓ AZ EURÓPAI POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉSHEZ**
Az európai polgári kezdeményezés használata
- 33 | **NEMZETEK FELETT ÁTÍVELŐ HÍD**
Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
- 35 | **TÖBB TÁMOGATÁS**
A támogatás mindenütt elérhető – csak használnia kell!

Az **európai demokrácia útlevele** az alábbi személy tulajdona:

.....
(név)

.....
(elérhetőség)

a tulajdonos választójoggal rendelkezik itt (pipálja ki a megfelelőt):

☐ (település)

☐ (járás/régió/megye)

☐ (ország)

☐ **Európai Unió**

☐ (egyéb politikai testület)

☐ (egyéb politikai testület)

Még mindig nem biztos az állampolgári jogállásában? Tekintse át (utazáshoz használt) útlevelét vagy személyi igazolványát, vagy kérdezze meg lakóhelyén a tájékoztatásért felelős tisztviselőt. Ha ezzel a kiadvánnyal kapcsolatosan további segítségre van szüksége, írjon az alábbi e-mail-címre: citizensinitiative@eesc.europa.eu.

RÖVID ÚTMUTATÓ

az aktív európai polgári szerepvállaláshoz

1. Az Ön főbb jogai

Az „uniós polgár” státusz négyféle politikai jogot és szabadságot garantál:

- szabad mozgás, letelepedés és munkavállalás az EU területén;
- az EU területén kívül védelem bármely tagállam diplomáciai képviselőjétől;
- választójog és a választhatóság joga helyi és uniós szinten bármely tagállamban;
- részvétel az EU jogalkotási folyamatában például petíció benyújtásával az Európai Parlamenthez vagy európai polgári kezdeményezés szervezésével/támogatásával.

2. Egy kis történelem

Emlékszik még 1993. november elsejére? Ezen a napon az összes tagállam polgára új jogállást kapott mint „az Európai Unió polgára”. Ezen a napon a (gazdasági) „Európai Közösséget” felváltotta a (politikai) „Európai Unió”. Ez világszinten és a történelemben is egyedülálló esemény volt: a Földön sehol nincs más olyan polgár, aki határokon átnyúló jogokkal rendelkezne ahhoz, hogy aktívan részt vegyen a nemzetállamok feletti jogszabályalkotásban. Azóta szisztematikusan megerősítették az Ön véleménynyilvánításhoz való formális jogait – legerőteljesebben az európai polgári kezdeményezés 2012-ben történt bevezetésével. Ezt az eszközt 2020-ban tovább korszerűsítették, és még jobb véleménynyilvánítási lehetőségeket teremtettek az Ön számára.

3. Még nem uniós polgár?

Egyetlen módja van annak, hogy az Európai Unió polgárává váljon. Ehhez az szükséges, hogy választó- és választható polgára legyen a (jelenleg) 27 tagállam egyikének. Ez azt jelenti, hogy ezt a jogállást nem szerezheti meg olyan személy, aki nem polgára valamelyik tagállamnak. Az uniós polgárság tehát kiegészíti a helyi, regionális és nemzeti polgárságot, de semmiképpen nem helyettesíti azokat. Ön egyre több tagállamban már 16 évesen jogosult arra, hogy polgári kezdeményezést (különösen európai polgári kezdeményezést) támogasson és részt vegyen a választásokon, míg más államokban 17 vagy 18 éves koráig kell várnia.

► ***Az egyes országokban a választásokon való részvétellel és/vagy az európai polgári kezdeményezés támogatására jogosító alsó korhatárral kapcsolatban a következő honlapon talál további információkat: europa.eu/citizens-initiative/data-requirements_hu***

Aktiválja máris uniós polgárjogait!

Legyen tájékozott!

Önnek joga van tudni, hogy pontosan mi történik az Európai Unióban, ezért alapvetően mindenről kérhet és kaphat tájékoztatást, amit az EU tesz. Ezenkívül az összes uniós intézmény dokumentumaihoz való hozzáférés törvényes joga is megilleti. Ezt a jogot az Európai Unió Alapjogi Chartája (42. cikk), valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (15. cikk) rögzíti.

Ha kérdése van az EU-ról, a „Europe Direct” szolgálat az Ön nyelvén ad választ [europa.eu/europedirect, Tel.: 00 800 6 7 8 9 10 11 (hétköznapiokon közép-európai idő szerint 9.00-tól 18.00-ig)]. Három munkanapon belül előzetes visszajelzést kap. A szolgáltatás részeként postán ingyenesen kaphat (bizonyos) uniós kiadványokat.

Vegyen részt konzultációkban!

Minthogy az Európai Unió jelentős hatással van az Ön mindennapi életére, fontos tudnia, hogy jogszabályok írják elő azt, hogy az EU-ban a közszférában zajló döntéshozatali folyamat nyílt és párbeszéd jellegű legyen. Ezért az uniós intézmények kötelesek „az érdekképviselői szervezetekkel és a civil társadalommal nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet” fenntartani ([az Európai Unióról szóló szerződés \(EUSZ\), más néven a Lisszaboni Szerződés, 11. cikkének \(2\) bekezdése](#)), és „annak érdekében, hogy biztosíts[ák] az Unió fellépéseinek koherenciáját és átláthatóságát, az érintett felekkel széles körű előzetes konzultációkat folyt[at]ni” (EUSZ, 11. cikk (3) bekezdés).

►► *„Az Ön hangja Európában” szolgálat egy helyen nyújt hozzáférést az európai politikai döntéshozatali folyamatokhoz kapcsolódóan folyamatban levő konzultációkhoz és vitafórumokhoz. Regisztráció után akár e-mailes értesítéseket is kérhet, illetve felkérést kaphat a hivatalos konzultációs folyamatokban való részvételre is: ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say.*

Cselekedjen!

Az Európai Unió modern részvételi demokrácia, amelyben a polgárok mind közvetett (intézményeken keresztül), mind pedig közvetlen módon (részvételt biztosító eszközök révén) részt vesznek a közügyek igazgatásában. Az EU alapvető chartái, szerződései és jogszabályai megfelelnek az egyetemes emberi jogok chartája 21. cikkének, amely kimondja, hogy „minden személynek joga van a hazája közügyeinek igazgatásában akár közvetlenül [...] való részvételhez”. Sőt, a világtörténelemben először ez az elv nemzetek feletti szinten is megvalósul. Más szóval: Ön teljes mértékben jogosult arra, hogy aktívan részt vegyen az EU politikai döntéshozatali folyamatában, és részvételét örömmel is fogadjuk. Ennek egyik módja például az, hogy csatlakozik egy, az Európai Parlamentben képviselt politikai párthoz [europarl.europa.eu], petíciót intéz az EP-hez [petiport.europa.eu] vagy részt vesz európai polgári vitacsoportokban [citizens.ec.europa.eu]. Az EU részvételi demokráciájának legerősebb eszköze az európai polgári kezdeményezés [ec.europa.eu/citizens-initiative], amelynek segítségével Ön határozhatja meg, hogy mi szerepeljen az Európai Unió napirendjén.

IRÁNYTÚ

a helyi, regionális, nemzeti és nemzetek feletti szintű polgári szólásjog gyakorlásához

Kedves Szuperpolgár!

Sorsunk nincsen köbe vése! Önnek, ismerőseinek és mindannyiunknak feladatunk, hogy hallassuk a hangunkat – és városunkat, megyénket, országunkat, Európát és az egész világot jobbá tegyük. Álljunk neki!

Szűkebb környezetem: a települési szint

Az aktív polgári szerepvállalás és a részvételi demokrácia szempontjából a lakóhely talán a legfontosabb szint. Az állami közigazgatásban talán a település jelenti a legalacsonyabb szintet, ám itt döntenek olyan fontos kérdésekről, mint a hulladékgazdálkodás, a helyi infrastruktúra és esetenként akár az alapfokú oktatás és a szociális jóléti szolgáltatások. Sőt, a települési szint szorosan összefonódik a nemzeti és európai jogalkotás szintjeivel is, és kulcsfontosságú szerepet tölt be a különféle törvények és szabályok végrehajtásában.

Közel 100 ezer helyi demokrácia létezik az Európai Unióban. Ezek többsége jelentős részt vállal az adók beszedéséből, valamint polgáraik különféle részvételi jogokkal való felruházásából – akár közvetett módon (politikai pártokon és helyi parlamenteken keresztül), akár közvetlen csatornákon (kezdeményezéseken és népszavazásokon) keresztül.

►► *Kérdezze meg a helyi önkormányzat tájékoztatásért felelős tisztviselőjét arról, hogy Ön hogyan és mikor fejtheti ki a legnagyobb hatást!*

Régióm: a területi szint

A települési és az országos szint között (legalábbis a 27 tagállam közül 25 esetében) egy vagy több regionális kormányzati struktúra is elhelyezkedik. Az EU-ban jelenleg körülbelül 1500 ilyen regionális demokrácia létezik. Egyes szövetségi tagállamokban a megyék jelentős önállósággal rendelkeznek: például saját alkotmányuk, kiterjedt jogalkotói hatáskörük és jelentős adóbevételeük van. Más uniós tagállamokban pedig a megyék/régiók főként (nem választásokon alapuló) adminisztratív szerepet töltenek be.

Attól függően, hogy az Ön lakóhelye szerinti megye/régió milyen jogállású, Önnek többé vagy kevésbé kiterjedt jogai vannak a politikai részvételre közvetett (politikai pártok és helyi parlamentek révén megvalósuló) és közvetlen módon (kezdeményezések és népszavazások révén).

►► *A Régiók Európai Bizottsága [cor.europa.eu] a regionális és helyi képviselők európai uniós közgyűlése.*

Országom: a nemzeti szint

A nemzeti szint a legeslegfontosabb kormányzási szint az Európai Unióban, mind a politikai és jogi hatáskörök, mind pedig a közfinanszírozási források feletti rendelkezés szempontjából. Emiatt az, hogy egy (vagy esetenként több) tagállam polgárai vagyunk, megalapozza azt a lehetőséget, hogy hallathassuk hangunkat, és hatást fejthessünk ki a közsférában zajló döntéshozatali folyamatra.

A nemzeti szinten biztosított, részvételen alapuló politikai jogok nagymértékben eltérnek a 27 tagállamban. Bár az összes ország biztosít választójogot, az országok mintegy kétharmada azt is lehetővé teszi polgárai számára, hogy saját javaslatokkal álljanak elő petíciók és kezdeményezések révén. Lényeges kérdésekbe még népszavazás útján is beleszólhatnak.

►► *A nemzeti szintű részvételi lehetőségekről áttekintést és részleteket „A közvetlen demokrácia iránytűjében” [direct-democracy-navigator.org] találhat, ezzel kapcsolatos tájékoztatást pedig a nemzeti parlament információs szolgálatától kérhet.*

Európám: a nemzetek feletti szint

Az Európai Unió a világ első nemzetek feletti demokráciája. Az Európai Unió polgáraként Önnek széles körű véleménynyilvánítási lehetőségei vannak: szavazhat és/vagy jelöltként indulhat az európai parlamenti választásokon [europarl.europa.eu], vagy még közvetlenebb módon petíciót nyújthat be a Parlamenthez [petiport.europarl.europa.eu], vagy európai polgári kezdeményezést indíthat az Európai Bizottság figyelmének felhívására [<https://citizens-initiative.europa.eu/hu>]. És ez még nem minden! További elérhető eszközökről a „Hangom Európában” című fejezetben olvashat.

HANGOM EURÓPÁBAN

Üdvözljük az európai politika nagyszínpadán

Az európai kormányzás ma nagyobb jelentőséggel bír, mint eddig bármikor. Az EU szintjén hozott döntéseknek messzemenő következményeik vannak mindennapi életünkre helyi, regionális és nemzeti szinten is. Az EU-ban olyan

dolgokról döntünk közösen, mint a más országokkal megkötendő szabadkereskedelmi megállapodások, tengeri erőforrásaink megőrzésének mikéntje, vagy hogy milyen szabályokat kell alkalmazni a szabad és tisztességes gazdasági verseny biztosítása érdekében.

Mivel az EU megosztott hatáskörök és szakosodott intézmények rendszerével működő modern képviselői demokrácia, az egyes uniós polgárok nem tudják mindig könnyen, a megfelelő pillanatban és

a leghatékonyabb eszközzel felmérni és befolyásolni a politikai döntéshozatali folyamatot.

Ismerjük meg tehát, hogy mi, polgárok, milyen különféle módokon választhatjuk és bízhatjuk meg a különféle intézményeket és válhatunk érdekelt felekké az uniós szintű döntéshozatal kapcsán.

1. Rendszeresen vannak parlamenti választások: egyszer a **nemzeti fővárosban** ülésező országgyűlést, egyszer pedig az **Európai Unió** parlamentjét választjuk meg. Ezeken Ön is indulhat jelöltként, és mandátumot szerezhet.

- A **nemzeti parlament megválasztása** alapvető az EU döntéshozatali folyamatához, mivel nagyban meghatározza a nemzeti kormány összetételét (és sok esetben az államfő kilétét). Maga a nemzeti kormány az EU hét intézménye közül kettőnek, az **Európai Tanácsnak és az Európai Unió Tanácsának** is részét képezi. A nemzeti parlament azonban az uniós jogalkotási folyamatban is szóhoz jut.

- Az **Európai Parlament (EP) megválasztásával** a közvélemény az egyik legközvetlenebb és legerősebb módon tudja befolyásolni az uniós szintet. Az évek során nagymértékben bővültek a 705 tagból álló közgyűlés hatáskörei. Jelenleg ezek sok tekintetben megegyeznek az Európai Unió Tanácsának (amelyet a tagállamok kormányai alkotnak) hatásköreivel.

2. A nemzeti parlamentek és az Európai Parlament közvetlen megválasztása számos közvetett következménnyel is bír: a nemzeti kormányoknak és az Európai Parlamentnek például alapvető szerep jut az **Európai Bizottság** megalakításában. Ez utóbbi az EU végrehajtó testülete, amely a jogszabályjavaslatok előterjesztéséért, a határozatok végrehajtásáért és a napi szintű munkavégzés irányításáért felelős. Az európai polgárok által a választások során hozott döntések még a többi intézmény – köztük az európai bíróságok, az európai ombudsman hivatala, valamint a konzultatív funkcióval bíró Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) és a Régiók Európai Bizottsága – összetételét is befolyásolják.

3. Az Európai Unió nem csupán **képviselőten alapuló kormányzati** rendszer, hanem az EU polgárainak napi szintű részvételén alapuló modern képviselői

demokrácia. Ennek az Európai Unióról szóló szerződésben (EUSZ) rögzített elvnek következményei vannak az Európai Unió működése terén. Röviden: az EU polgárai nemcsak választási napokon jutnak szerephez az európai politikában, hanem minden más napon is hallathatják hangjukat. Emiatt az EU olyan részvételi eszközök széles tárházát alakította ki, amelyek kapcsolatot hoznak létre a polgárok, az intézmények, a politikai döntéshozatali folyamatok és a döntések között.

4. Bár a jogunk megvan arra, hogy napi szinten részt vegyünk az EU ügyeiben, többségünk nem rendelkezik elég idővel, hozzáértéssel és forrásokkal ahhoz, hogy ezt meg is tegye. Ezért nagyon fontos, hogy gondosan válasszuk ki a legjobb időpontot, a legjobb partnereket és a legmegfelelőbb eszközt ahhoz, hogy hatékony és fenntartható módon hallassuk hangunkat. Ennek érdekében választhatunk állandóbb szerepet (például választott tisztviselőként, alkalmazottként vagy civil társadalmi képviselőként), vagy témaorientált egyszeri szerepvállalást. 100 esetből 99-ben ez lehet az egyetlen megoldás arra, hogy összeegyeztessük az aktív uniós polgár szerepét az összes többi szereppel, amit a közéletben, a magánéletben és a munka világában töltünk be.

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK

Az elképzelés, a téma, az időzítés, a csapat és az eszköz

Szóval van egy nagyszerű ötlete. Akkor ideje elvégezni egy gyors tesztet!

Európai polgárok, most Önökön a sor! Tegyük fel, hogy van egy nagyon jó ötletük arra, hogy miként kellene megváltoztatni Európát. Vagy akár csak egy apró problémába ütköznek, amikor más országban kívánnak vállalkozást alapítani. Esetleg kiterjedt kampányt akarnak indítani egy hatályos európai jogszabály módosítása érdekében? Vagy panasszal élnének egy uniós tisztviselővel szemben? Száz és egy oka lehet annak, hogy egy uniós polgár aktivizálja magát, ám néhány kulcsfontosságú kérdést végig kell gondolnia ahhoz, hogy mozgásba is lendülhessen.

A probléma: európai szintű?

Az Európai Unió sok mindennel foglalkozik. Egyesek szerint túl sokkal is – mások szerint viszont nem eléggel. De eltekintve ettől a nem lebecsülendő vitától, az EU által – kizárólagos, megosztott vagy támogató hatáskörben – kezelt ügyek egy egyértelmű (a szerződések és az összes tagállam megállapodása alapján összeállított) szakpolitikai listát követnek. Amikor tehát bármilyen kérdést meg akarunk oldani, először azt kell ellenőrizni, hogy ez az elképzelés/aggály az európai szintre tartozik-e. Lehet ugyanis, hogy a probléma sokkal hatékonyabban megoldható helyi, regionális vagy nemzeti szinten.

Az időzítés: mikor érdemes fellépni?

Az időzítés kritikus jelentőséggel bír ahhoz, hogy véleménye sikeresen eljusson a címzettekhez. Ha túl korán szólal meg, senki nem figyel Önre. Ha túl későn, akkor a döntéseket esetleg már meg is hozták. A kettő között azonban sok lehetőség van az aktív szerepvállalásra. Például ha egy újabb jellegű elképzelést szeretne bevezetni, sok türelemre és erőforrásra lesz szüksége ahhoz, hogy felkeltsse az érintettek figyelmét és választ kapjon, ám viszonylag szabadon választhatja meg, hogy mikor lendül akcióba. Ha azonban folyamatban lévő nyilvános vitához kíván hozzászólni az EU szintjén egy adott témában, akkor figyelnie kell arra, hogy a (jogalkotási) folyamat melyik szakaszában jár az ügy. Ehhez nagyon hasznos az EUR-LEX nyilvános honlapja [eur-lex.europa.eu]. Az Európai Bizottság „Ossza meg velünk véleményét!” portálja [ec.europa.eu/have-your-say] szintén arra szolgál, hogy a jogalkotási eljárás minden szakaszában összegyűjtse a véleményeket. Az időzítés azt is meghatározza, hogy milyen partnerekre lesz szüksége és milyen részvételi eszközt kell választania.

A csapat: kollektív fellépés?

Egy európai kérdés európai szintű megoldásához a legtöbb esetben szilárd partnerséget kell kialakítani más polgárokkal és/vagy civil társadalmi szervezetekkel. Ennek az az egyszerű oka, hogy ahhoz, hogy hatást tudjunk kifejteni, először másokat is (más uniós polgárokat, de választott testületekben és EU-intézményben dolgozókat is) meg kell győzni. Néha azonban még határozott és elkötelezett egyéni fellépéssel is érhet el eredményeket. Különösen igaz ez olyan helyzetben, amikor hivatali visszasság áldozatául esik, ha jogai sérülnek, vagy egyszerűen ha képes megfogalmazni egy olyan problémát, amely a lakosság egésze számára gondot jelent. Másrészről jó ötlet lehet minél messzebbről és minél több országból támogatókat szerezni, hiszen a felvetett probléma/javaslat/elképzelés nagyobb érdeklődést és tiszteletet válthat ki az EU-intézmények részéről, ha az aktív polgároknak egy valóban európai csapata áll mögötte. Az európai polgári kezdeményezés esetében például még előírás is az, hogy a csoportnak legalább hét különböző tagállamot képviselő legalább hét uniós polgárból kell állnia.

Az eszköz: milyen részvételi eszközt alkalmazzunk?

A siker szempontjából rendkívül fontos, hogy milyen részvételi eszközt választ a rendelkezésre állók közül. Az eszközök zömét úgy alakították ki, hogy azokat számos polgár (vagy akár civil társadalmi szervezet) közösen alkalmazza, ám egyénileg is igénybe vehetők. Ilyen például panasz benyújtása az ombudsmanhoz, a határokon átnyúló problémáknak a SOLVIT nevű online problémamegoldó rendszeren keresztül történő kezelése, vagy petíció benyújtása az Európai Parlamenthez. Más részvételi eszközök azonban – például az európai polgári kezdeményezés – eleve kollektív fellépést követelnek meg. A dolgokat éppen az könnyíti meg, hogy a legtöbb esetben az uniós szintű részvételen alapuló projekteket online módon lehet irányítani. Bár anélkül adhat hangot véleményének, hogy postabélyeget kellene vásárolnia – ám egy adott pillanatban szükség lehet utazásra: például Brüsszelbe, hogy találkozzon egy intézmény képviselőjével, vagy egy, a határ túloldalán levő faluba, a támogató partnereihez.

A fenti kérdések elemzése és a válaszok alapos megfontolása időbe kerülhet. Mivel azonban az Ön célja az, hogy valamiféleképpen megváltoztassa az Európai Uniót – 450 millió ember nemzetek feletti politikai közösségét –, a siker szempontjából rendkívül fontos az előkészítő lépések minősége. Úgyhogy legyen körültekintő – és lépjen!

EURÓPAI ÜGYEK

a mezőgazdaságtól a kutatásig

Az európai ügyek fontosak – helyi, regionális és nemzeti szinten is

Ami az EU-ban történik, az meghatározó minden európai polgár számára, minden szinten. Ahhoz pedig, hogy Ön is hallathassa a hangját, fontos tudni, hogy az egyes európai ügyekben ki hozza a döntéseket.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (I. cím) szerint az EU hatásköreinek három típusa van: a kizárólagos (az EU egyedül dönt), a megosztott (az EU a tagállamokkal közösen határoz) és a támogató (az EU támogatja a tagállamokat) hatáskör.

E hatáskörök alapján a szakpolitikákat végrehajtási jogi aktusokkal, rendeletekkel, irányelvekkel, jogszabályokkal vagy egyszerűen a jogszabályokra formális hatással nem bíró intézményi határozatokkal alakítják. Ezenkívül hozhat határozatot a Parlament, a Bíróság, a tanácsadó testületek – például az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) és a Régiók Európai Bizottsága – vagy mások is. Ezek okai, hatásai és következményei eltérőek, nem utolsósorban a többi kormányzási szint vonatkozásában.

Kizárólagos uniós ügyek/hatáskörök

- vámunió,
- a belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása;
- a tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében;
- közös kereskedelempolitika;
- nemzetközi megállapodás megkötése, ha azt valamely jogalkotási aktus írja elő;
- monetáris politika azon tagállamok tekintetében, amelyek hivatalos pénzneme az euró.

Megosztott uniós ügyek/hatáskörök

- belső piac;
- szociálpolitika;
- gazdasági, társadalmi és területi kohézió;
- mezőgazdaság és halászat, kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését;
- környezetvédelem;
- fogyasztóvédelem;
- közlekedés;
- transzeurópai hálózatok;
- energiaügy;
- a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség;
- közös biztonsági megfontolások közegészségügyi kérdésekben;
- kutatás, technológiafejlesztés és úrkutatás;
- fejlesztési együttműködés és humanitárius segítségnyújtás.

Támogató és összehangoló uniós intézkedéseket lehetővé tevő területek/hatáskörök

- gazdaságpolitika;
- foglalkoztatáspolitikai;
- szociálpolitika;
- az emberi egészség védelme és javítása;
- ipar;
- kultúra;
- idegenforgalom;
- oktatás, szakképzés, ifjúság és sport;
- polgári védelem;
- igazgatási együttműködés.

Ezen áttekintés alapján a fellépés jellegét az adott (kizárólagos, megosztott vagy támogató) hatáskörhöz lehet igazítani, és a megosztott/támogató uniós hatáskörök esetén nemzeti (vagy más) szintű kiegészítő fellépéseket lehet fontolóra venni. Az olyan intézkedési javaslatokat, amelyek az európai ügyeknek ezen a kiterjedt listáján kívül esnek, eleve nehezen ítéltethető elfogadhatónak az uniós intézmény, amely elé az elképzelést elő kívánja terjeszteni.

►► *Az Európai Unió belüli hatáskörmegosztásról a következő honlapon talál további információkat: commission.europa.eu/about-european-commission/what-european-commission-does/law/areas-eu-action_hu.*

RÉSZVÉTELI ESZKÖZTÁR

Panasztétel, tanácsadás, konzultáció,
kezdeményezés és más módszerek

A határokon átnyúló részvétel eszköztára: a bőség zavara?

Az Európai Unió több egy átlagos kormányközi testületnél, amelyben a nemzeti kormányzatok képviselői zárt ajtók mögött hoznak döntéseket. Mióta ez így van, sorra születnek javaslatok a részvételt biztosító eszközökre, gyakorlatias mechanizmusok jönnek létre, a már létezőket pedig felülvizsgálatnak vetik alá annak érdekében, hogy az aktív uniós polgárság és a határokon átnyúló részvételen alapuló demokrácia több legyen vonzó elképzelésnél, és mindennapos gyakorlattá váljon.

Igy hát azt kérjük, hogy amikor Ön felvállalja az aktív uniós polgár szerepét, és a nemzetek feletti szinthez fordulna elképzelésével/aggályával/javaslatával, először alaposan mérje fel a rendelkezésre álló részvételi eszközöket. Jelenleg ezek a legfontosabbak:

Panasz

ha nem elégedett egy, az EU-hoz köthető intézkedéssel, hivatalos panasszal élhet az európai ombudsman hivatalánál úgy, hogy kitölti az erre szolgáló, a Szerződésben szereplő 24 hivatalos nyelv bármelyikén elérhető online űrlapot. Fontos, hogy ez a csatorna nemcsak az EU polgárai számára elérhető, hanem az Európai Unió minden lakosa számára is, ideértve az EU-ban bejegyzett vállalkozásokat, szövetségeket és más testületeket is.

►► <https://www.ombudsman.europa.eu/hu/make-a-complaint>

Problémamegoldási tanácsadás

ha Ön uniós (vagy EGT) polgárként vagy vállalkozásként akadályokba ütközik egy másik országban, mert egy adott hatóság nem tesz eleget az uniós jogszabályokban lefektetett kötelezettségeinek, akkor az Európai Bizottság által működtetett SOLVIT problémamegoldó mechanizmushoz fordulhat. Ez a 25 nyelven (az EU hivatalos nyelvein és norvég nyelven) elérhető online szolgáltatás olyan, határokon átnyúló összetevőt tartalmazó problémákat is kezel, amelyek azért következnek be, mert egy hatóság nem megfelelően alkalmazza az uniós jogot valamelyik uniós tagállamban.

►► ec.europa.eu/solvit

Fogyasztói jogok érvényesítése

ha például fogyasztói jogaival kapcsolatos problémája van, vagy kártérítést szeretne kapni, az Európai Fogyasztói Központok Hálózatához kell fordulnia a hibás termékek vagy szolgáltatások kérdésében a 30 ország bármelyikében (EU/EGT – az EU hivatalos nyelvein, valamint norvég és izlandi nyelven).

►► commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/resolve-your-consumer-complaint_hu

Oktatás és munka

ha állás- vagy tanulási lehetőségeket keres Európa-szerte, az EU összes hivatalos nyelvén + norvég és izlandi nyelven rendelkezésére áll az úgynevezett EURES szolgáltatás, az Európai Foglalkoztatási Szolgálat, amely az álláskeresők és a munkaadók számára egyaránt kínál eszközöket (és 2023 őszén nem kevesebb, mint 3,9 millió álláslehetőséget és egymillió önéletrajzot tartalmazott).

►► ec.europa.eu/eures

Konzultációk

új politika vagy jogszabály előkészítésekor az Európai Bizottság nagyon gyakran nyilvános konzultációt indít a szóban forgó kérdésben. Ez nagyszerű alkalmat teremt arra, hogy Ön már a hivatalos folyamat korai szakaszában elmondhassa véleményét. Regisztráció után értesítést kaphat arról, ha az Önt érdeklő kérdésben indul konzultáció.

►► [http://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_hu](https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_hu)

Közvetett fellépés

több uniós intézménynek is feladata, hogy segítse Önt, mint polgárt abban, hogy EU-szinten hangot adjon véleményének. Ezen intézmények közé tartozik az Európai Parlament (és az Ön európai parlamenti képviselője), az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága.

►► **Európai Parlament:** europarl.europa.eu/at-your-service/hu/

►► **Európai Gazdasági és Szociális Bizottság:** <https://eesc.europa.eu/hu/our-work>

►► **Régiók Európai Bizottsága:** <https://cor.europa.eu/hu/our-work>

Petíció

Az európai polgárok egyik alapvető joga: bármely állampolgár, egyénileg vagy másokkal közösen, bármikor gyakorolhatja azt a jogát, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 227. cikke értelmében petíciót nyújt be az Európai Parlamenthez. Fontos: ez a jog az EU valamennyi lakosát, valamint az Unióban székhellyel rendelkező egyesületeket és társaságokat megilleti. Az Ön által benyújtott petíció kifejezhet egyéni kérelmet, panaszt vagy észrevételt az uniós jog alkalmazásával kapcsolatban, vagy pedig felkérést tartalmazhat arra vonatkozóan, hogy az Európai Parlament foglaljon állást egy bizonyos kérdésben.

►► petiport.europarl.europa.eu

Európai polgári kezdeményezés

a kezdeményezésnek köszönhetően legalább hét uniós tagállam egymillió polgára arra kérheti az Európai Bizottságot, hogy terjesszen be jogalkotási javaslatokat a hatáskörébe tartozó területeken. A polgári kezdeményezés szervezőinek egy év áll a rendelkezésükre, hogy összegyűjtsék a szükséges támogatást. Az aláírásokat, melyek online gyűjthetőek össze, az illetékes hatóságoknak kell

hitelesíteniük az egyes tagállamokban. A sikeres kezdeményezések szervezőit ezután az Európai Bizottság találkozára, az Európai Parlament pedig közmeghallgatásra hívja. Az Európai Bizottságnak hat hónap áll a rendelkezésére ahhoz, hogy megvizsgálja a kezdeményezést, és döntsön arról, hogyan szándékozik eljárni az ügyben.

►► ec.europa.eu/citizens-europa.eu/citizens-initiative/

A fellépéséhez használandó eszköz kiválasztásánál kérjük, próbálja meg felmérni annak a tevékenységnek a típusát, amelyet el akar indítani: valami újat szeretne az EU napirendjére tűzni? Vagy épp ellenkezőleg, talán le akar állítani valamit? Esetleg egy meglévő feladaton kíván javítani? Akár tárgyalási alapként is használhatja az eszközök valamelyikét, kiegészítve ezzel más olyan cselekvési formákat, amelyek iránt elkötelezett! Mint látható, számos módja van annak, hogy aktív uniós polgárrá váljon. Az alábbiakban bővebben is olvashat a rendelkezésre álló legerősebb eszközről: az európai polgári kezdeményezésről.

ÚTMUTATÓ AZ EURÓPAI POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉSEHEZ

Az európai polgári kezdeményezés használata

Az európai polgári kezdeményezés: az első lépés a nemzeteken átívelő közvetlen demokrácia felé

Az európai polgári kezdeményezést a „nemzeteken átívelő demokrácia legjelentősebb újításának” nevezték a közvetlen európai parlamenti választások több mint négy évtizeddel ezelőtti bevezetése óta. Nekünk, az Európai Unió polgárainak most ugyanolyan jogunk van arra, hogy meghatározzuk a politikai napirendet egy egész kontinens számára, mint a többségnek az Európai Parlamentben és a tagállamokban. Gyakran használt eszköz: a 2012-es bevezetése óta több mint 100 európai polgári kezdeményezést nyújtottak be.

Íme, a legfontosabb tudnivalók az európai polgári kezdeményezésről:

- Ahhoz, hogy az Európai Unió Bizottsága politikai szempontból tekintetbe vegyen egy európai polgári kezdeményezést, azt a támogató nyilatkozatok gyűjtésének megkezdését követő egy éven belül a 27 tagállam közül legalább hétből összesen legalább egymillió uniós polgárnak kell támogatnia. Az aláírók számának a hét tagállam mindegyikében el kell érnie egy minimumszintet.
- Bármely olyan területen lehetőség van európai polgári kezdeményezésre, ahol az Európai Bizottság jogosult jogszabályokat javasolni, így például a környezetvédelem, a mezőgazdaság, a közlekedés, a közegészségügy vagy a nemzetközi kereskedelem terén.
- Egy polgári kezdeményezés elindításához a polgároknak „szervezői csoportot” kell alkotniuk, amely legalább hét olyan uniós állampolgárból áll, akik legalább hét különböző tagállamban rendelkeznek lakóhellyel. A csoport tagjainak uniós polgároknak kell lenniük.
- A kezdeményezést minden, az európai parlamenti választások idején választókorú uniós polgár támogathatja (ez Észtországban, Ausztriában, Máltán, Belgiumban és Németországban 16 év, Görögországban 17 év, a többi tagállamban pedig 18 év). A kezdeményezés támogatásához a polgároknak egy speciális támogató nyilatkozatot kell kitölteniük, melyet a szervezők biztosítanak papíron vagy online formában.
- Egy sikeres polgári kezdeményezés beérkezettét követő egy hónapon belül az Európai Bizottság találkozik a szervezőkkel, akik ezután közmeghallgatáson mutathatják be kezdeményezésüket az Európai Parlamentben, az Európai Bizottság pedig hat hónapon belül hivatalos választ fogad el az ügyben. Ha az Európai Bizottság úgy dönt, hogy jogalkotási javaslatot terjeszt elő, elindul a rendes jogalkotási eljárás.

Jóllehet a páneurópai jogszabályok kezdeményezése formálisan továbbra is kizárólag az Európai Bizottság előjoga, az európai polgári kezdeményezés egyfajta eszközt jelent a napirend kialakításához. Az európai polgári kezdeményezés kaput nyit a részvételi politika jövője felé is: az EU-ban minden eddiginél közvetlenebb, transznacionálisabb és digitálisabb jellegű, és számos tagállamot arra ösztönzött, hogy odahaza is a napirendet befolyásoló hasonló eszközt vezessen be.

Ez az oka annak, hogy az európai polgári kezdeményezés nem csupán egy újabb petíciós jog, hanem inkább a polgárok szerepvállalásának hétköznapi joga azokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amelyeket legközelebb az európai intézmények napirendjére kell tűzni. 2012 óta több mint 100 európai polgári kezdeményezést nyújtottak be az Európai Bizottsághoz, amely közülük 26-ot elutasított, mivel – álláspontja szerint – azok nem teljesítették az összes formai követelményt. Számos esetben – például a „Stop TTIP” európai polgári kezdeményezés és a „Minority SafePack” kezdeményezés esetében – az Európai Bíróság később a kezdeményezés nyilvántartásba vételére kötelezte az Európai Bizottságot.

Az európai polgári kezdeményezés egy olyan jogi kereten alapul, mely magában foglalja az uniós szerződéseket, a másodlagos európai jogot és a nemzeti jogszabályokat. Míg az online aláírásgyűjtő rendszerek hitelesítését és a támogató nyilatkozatok ellenőrzését különböző nemzeti rendelkezések szabályozzák, a legfontosabb európai jogi dokumentumok a következőket foglalják magukban:

- **Jogalap:** az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) II. címe (a 11. cikk (4) bekezdése), a demokratikus elvekre vonatkozó rendelkezések; az Európai Unió Alapjogi Chartája (az Európai Unió Hivatalos Lapja C 83., 2010.3.30., 389. o.)
- **Rendelet:** Az európai polgári kezdeményezésről szóló (EU) 2019/788 rendelet és mellékletei (az Európai Unió Hivatalos Lapja L 130., 2019.5.17., 55. o.)
- **Végrehajtás:** Európai Parlament: Az Európai Parlament eljárási szabályzatának 222. és 230. cikke [[europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2020-02-03-TOC_HU.html](https://eur.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2020-02-03-TOC_HU.html)].

Fontos tudnivaló: az európai polgári kezdeményezésről szóló rendelet szerint (V. fejezet, 25. cikk) négyévente el kell végezni az európai polgári kezdeményezés működésének hivatalos felülvizsgálatát.

►► *Az európai polgári kezdeményezés teljes szabályozási keretrendszere:* eur.europa.eu/citizens-initiative/how-it-works/regulatory-framework_hu

►► *Az európai polgári kezdeményezés tagállamok által történő ellenőrzése és igazolása:* eur.europa.eu/citizens-initiative/authorities-verification-and-certification-statements-support_hu

Az európai polgári kezdeményezés: többféle út a cselekvésre

Az európai polgári kezdeményezést olykor a svájci bicskához hasonlítják, mely egy ötletesen kialakított, rugalmas, többfunkciós eszköz. Mivel az európai polgári kezdeményezés közel 450 millió uniós polgár rendelkezésére áll 27 tagállamban (és szerte a világon, ha Ön történetesen uniós polgárként az EU-n kívül él), hatással van a demokrácia értelmezésének módjára és nemzetek feletti szinten működik.

A 2012 és 2019 között benyújtott első 100 kezdeményezés tapasztalatai alapján 2020-ban hatályba lépett az európai polgári kezdeményezés frissített és könnyebben használható változata. Az Európai Bizottság szigorúan értelmezte és alkalmazta a rendeletet, ezért a kezdeményezések negyedét elutasította. Az új szabályok értelmében azonban az Európai Bizottságnak és a szervezőknek több idő áll rendelkezésükre, hogy megoldás találjanak, ideértve azt a lehetőséget is, hogy csak a kezdeményezés elfogadható részeit vegyék nyilvántartásba. Több idő áll rendelkezésre az aláírásgyűjtés megkezdésének előkészítéséhez, valamint a folyamat összes többi lépéséhez is.

Az európai polgári kezdeményezés folyamatában három különböző szerep van: szervező, támogató és megfigyelő.

Szervező(k)ként Ön áll a folyamat középpontjában, mivel az Ön feladata az európai polgári kezdeményezésről szóló rendeletben előírányzott minden fontosabb lépés megtétele. Emellett Ön a felelős képviselő az intézmények, a támogatók és egész Európa előtt. Ennélfogva gondos mérlegelésre, türelemre, elköteleződésre, valamint intenzív kommunikációs és PR-munkára lesz szüksége.

Egy európai polgári kezdeményezés **támogatójaként** Ön a legalább hét különböző tagállamból származó legalább egymillió ember egyikeként csatlakozik valamilyen európai ügghöz. Legfontosabb szerepe: egy európai polgári kezdeményezés aláírójává válni, ami azt jelenti, hogy papíron vagy elektronikus formában kitölt egy „támogató nyilatkozatot”. Kérjük,

ügyeljen arra, hogy hivatalosan bejegyzett kezdeményezést írjon alá.

Végezetül **megfigyelőként** érdekelheti Önt, hogy miről szól az európai polgári kezdeményezés, szeretné azt jobban megérteni, esetleg érdekes információkat és észrevételeket nyújtani a szervezők, a média, a kutatók és az EU számára.

Szervezői csoportként, támogatóként vagy megfigyelőként több szempontot is végig kell gondolni, mielőtt elindítja, aláírja vagy észrevételeket fűz hozzá. A legfontosabb kérdés: mit akar egy adott európai polgári kezdeményezés elérni? Mi az Ön célja? Valami újat szeretne javasolni Európa számára? Vagy az az elképzelése, hogy felszámol vagy eltöröl egy adott uniós politikát? Sok minden azonban nem egyszerűen fekete vagy fehér, jó vagy rossz: lehet, hogy csak igazítani kell rajta. Lehet tehát, hogy egy uniós szabályozás részeinek megváltoztatása érdekli a legjobban. Európai polgári kezdeményezését tárgyalási alapként is használhatja egy már folyamatban lévő jogalkotási eljárás támogatására. Esetleg egy nemzeteken átívelő, széles körű hálózat vagy szövetség létrehozásának katalizátoraként tekint az európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatos kampányára? Lehet, hogy végső soron az a fő szándéka, hogy némi PR-al hívja fel a figyelmet az Önt foglalkoztató kérdésre vagy az Ön szervezetére azzal, hogy az európai polgári kezdeményezést mint propagandaeszközt használja? Ön dönti el!

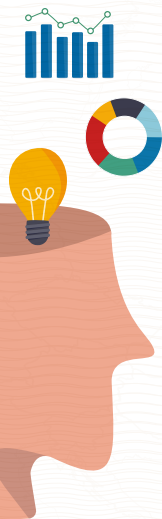
Sokféleképpen léphet fel egy európai polgári kezdeményezéssel – használhatja:

- **gyorsító eszközként** annak elérése érdekében, hogy az EU valami újat tegyen. Ebben az esetben nagyon türelmesnek kell lennie, mivel hosszú időt vesz igénybe, amíg egy ilyen típusú európai polgári kezdeményezés a végére ér. Először egy megfelelő és működőképes jogalapot kell találnia, majd a javaslatával kapcsolatos nyilvános vitára erőfeszítéseinek megkoronázásaként kell tekintenie;
- **fékként** annak megakadályozása érdekében, hogy az EU valamit tegyen. Ebben az esetben az időzítés kulcsfontosságú, mivel meg kell találnia a megfelelő pillanatot arra, hogy felvesse az Önt foglalkoztató kérdéseket, hogy a lehető legnagyobb hatást és támogatást érje el, azaz mielőbb össze kell gyűjtenie az aláírásokat;
- **szelepként** a jelenlegi uniós jogszabályok jobb tételének céljával. Mivel konkrét jogszabályok megváltoztatásával kíván megoldani egy adott problémát, meg kell őriznie a dolgok egyszerűségét. A „szelepként” működő európai polgári kezdeményezések sokszor túl bonyolultak és nehezen kommunikálhatóak, ezért tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a lényegnél maradjon;

- **tárgyalási alapként**, kiegészítő elemként használva az európai polgári kezdeményezés folyamatát az európai politikai döntéshozatal befolyásolására. Egy ilyen európai polgári kezdeményezés elindítása előtt azonban mérje fel, hogy a kezdeményezéstől függetlenül milyen befolyása és politikai ereje van, és vizsgálja meg az esetleges további előnyöket. Legyenek egyértelműek a szándékai a támogatói felé, és legyen tisztában az európai polgári kezdeményezés visszavonásával kapcsolatos lehetőséggel és annak időben történő alkalmazásával;
- **katalizátorként**, széles körű szövetségek és hálózatok kiépítésére egész Európában. Ez különösen megfelelő választás lehet, ha kezdeményezésére egy, az embereket szerte Európában összefogó és/vagy egy európai választási kampányt előkészítő hosszú távú stratégia részeként tekint;
- **propagandaeszközként** annak érdekében, hogy saját magát és/vagy csoportját jobban megismertesse a közsférában. Ebben az esetben először is egy megfelelő és könnyen kommunikálható, lényegi kérdést kell választania európai polgári kezdeményezése számára. Ezen túlmenően a lehető legnyíltabbnak kell lennie a kitűzött célokat illetően, hogy ne tévessze meg potenciális támogatóit.

Végezetül: az európai polgári kezdeményezés számos lehetőséget kínál, de végső soron minden attól függ, hogy az európai polgári kezdeményezés lehetőségeinek és korlátainak vizsgálatakor Ön milyen ismeretekkel és kapacitással rendelkezik. Azzal, hogy megismeri az ebben az új, nemzeteken átívelő és részvételen alapuló folyamatban rejlő többfunkciós lehetőségeket, reális elvárásokat és reális megközelítést alakíthat ki stratégiájá és az Ön által választott lehetőségek irányába.

Az európai polgári kezdeményezés: az EU napirendjének meghatározása tíz lépésben

Európai polgári kezdeményezés megindításán gondolkodik? Legalább három évbe, talán még többbe kerül (és elég sok erőforrásba), hogy megvalósuljon. Ha azonban okosan és körültekintően jár el, a folyamat új ismeretekkel és tapasztalatokkal vértézi fel – és (remélhetőleg) lehetővé teszi, hogy Ön is alakítsa Európa jövőjét. Itt a legfontosabb tíz lépés, amely az európai polgári kezdeményezés folyamata során vár Öntre:

1. lépés: Elképzelés

Van egy olyan ötlete, projektje vagy problémája, amelyet át lehet ültetni az európai politikai döntéshozatalba. Először ellenőrizze, hogy vannak-e más, talán egyszerűbb és könnyebben hozzáférhető eszközök arra, hogy hangot adjon véleményének a kérdéssel kapcsolatban. Ha az európai polgári kezdeményezést választja, lépjen tovább a 2. lépésre.

2. lépés: Ismeretek

Az európai polgári kezdeményezés egy olyan folyamat, amely számos jogi és politikai következményt rejt magában. Tudjon meg mindent a folyamatban rejlő lehetőségekről és korlátokról, melyek saját jövőbeli kezdeményezésének előmozdítása során felmerülhetnek. Támogatásért e korai szakaszban lépjen kapcsolatba az európai polgári kezdeményezés fórumával (részletekért lásd a „Támogatás” részt). Majd próbálja meg felmérni: megéri az erőfeszítést? Ha úgy véli, hogy igen, folytassa a 3. lépéssel.

3. lépés: Célok

Egy másik fontos ellenőrzőpont az első hivatalos lépések megtétele előtt: mit kíván elérni a kezdeményezésével, illetve valójában mit remélhet elérni? Határozza meg kezdeményezésének célját, hatályát és konkrét funkcióját. A lehető legegyszerűbb legyen mindenki számára. Ennél a lépésnél érdemes közelebbről megvizsgálni a korábbi európai polgári kezdeményezések szervezőinek tapasztalatait.

4. lépés: Kialakítás

Eredeti javaslata megfogalmazásának és magyarázatának érthetőnek kell lennie számos különböző nyelven, sőt több politikai kultúrában Európa-szerte. Itt az ideje annak is, hogy megismerje az EU által ingyenesen rendelkezésre bocsátott, hivatalos online aláírásgyűjtő rendszert – és minden rendelkezésre álló támogatást felhasználjon.

5. lépés: Nyilvántartásba vétel

Ez az első hivatalos akadály sok szervezői csoport számára, mivel a nyilvántartásba vételhez meg kell felelni bizonyos kritériumoknak. A legfontosabb az, hogy az Ön által javasolt kezdeményezés ne essen nyilvánvalóan az Európai Bizottság hatáskörén kívül. Az európai polgári kezdeményezés fóruma e lépés során is segítséget nyújthat Önnek. Ezt követően itt az ideje, hogy javaslatát címének és célkitűzéseinek megadásával benyújtsa európai polgári kezdeményezését a hivatalos honlapon. Attól függően, hogy módosítani vagy frissíteni kell-e javaslatát, az Európai Bizottság 2–4 hónapon belül nyilvántartásba veszi (vagy elutasítja) európai polgári kezdeményezését. A nyilvántartásba vételt követően az Európai Bizottság mind a 24 hivatalos nyelvre lefordítja javaslatának címét és célkitűzését.

6. lépés: Aláírásgyűjtés

Most következnek a legjobb és egyben legnehezebb rész: több mint egymillió európai polgárt kell meggyőznie legalább hét különböző országban, kevesebb mint egy év alatt, hogy aláírják kezdeményezését. Ezt a feladatot jó előre elő kell készíteni, és egy olyan páneurópai hálózatot kell létrehozni hozzá, amely a támogató partnereket tömöríti Európa-szerte. A hivatalos nyilvántartásba vételt követően hat hónapon belül el kell kezdenie a tényleges aláírásgyűjtést. Az Ön által választott kezdőnap előtt 10 munkanappal tájékoztatnia kell az Európai Bizottságot, hogy közzé lehessen tenni az egy évig tartó gyűjtési szakasz kezdetét és végét. Kérjük, vegye figyelembe, hogy az aláírók nemzetiségének megfelelően külön támogató nyilatkozatokat kell használnia. Ezt azt jelenti, hogy egy adott nyilatkozat összes aláírójának ugyanazon uniós ország állampolgárának kell lennie.

7. lépés: Párbeszéd

Kommunikáció nélkül nem lesz támogatója: elengedhetetlen a párbeszéd minden hasonlóan gondolkodó emberrel – még a szkeptikusokkal is – ahhoz, hogy kezdeményezésének tartós sikere legyen. Ezért aláírásgyűjtő tevékenységeit egészítse ki a (közösségi) médiában és a nyilvános rendezvényeken való megjelenéssel. Ennél a lépésnél is nagyon érdemes tanulni a korábbi európai polgári kezdeményezésekből. Az azokon dolgozók sok megosztandó tapasztalattal és ismerettel rendelkeznek.

8. lépés: Akadályok

Számos követelménnyel és akadállyal foglalkozni kell, mielőtt végre az összes előírt tanúsítvánnyal benyújthatja kezdeményezését az Európai Bizottsághoz. Először az összegyűjtött támogató nyilatkozatokat kell benyújtania a különböző nemzeti hatóságokhoz az aláírásgyűjtési szakasz lezárultát követő három hónapon belül. Ezeknek a hatóságoknak legfeljebb három hónap áll rendelkezésükre az aláírások ellenőrzésére és hitelesítésére. Ezt követően Önnek mint szervezői csoportnak további három hónap áll rendelkezésére, hogy előkészítse a tanúsítványok Európai Bizottsághoz történő végleges benyújtását. Ezek a megerősítő műveletek szilárd és jól felkészült csapatot igényelnek kezdeményezése menedzseléséhez. Buta hibák magas többletköltségeket, késedelmet és frusztrációt eredményeznek.

9. lépés: Kommunikáció

Európai polgári kezdeményezésének benyújtása csak egy újabb fontos fejezet kezdete: egy hivatalos uniós kérdésről történő kommunikációé, ami a politikai színtér közepébe emeli Önt. Ha sikeresnek nyilvánították kezdeményezését, új ajtók nyílnak meg Ön előtt: formális tárgyalásokra kerül sor az Európai Bizottsággal és nyilvános meghallgatásra az Európai Parlamentben.

Sikeres európai polgári kezdeményezésének benyújtásától számított egy hónapon belül meghívást kap az Európai Bizottsággal folytatandó hivatalos találkozóra javaslatának megvitatása céljából, a következő hónapokban pedig meghívást kap, hogy felszólaljon az Európai Parlament nyilvános meghallgatásán. Más uniós intézmények, például az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, és valamennyi uniós tagállam nemzeti parlamentjei szintén tájékoztatást kapnak. Ez kiváló lehetőség lesz arra, hogy még több embert meggyőzzön – és lehetőleg a megfelelő embereket!

10. lépés: Következtetések

Egy kimerítő, ám remélhetőleg tapasztalatokban gazdag gyakorlat vége. Ne feledkezzen meg a háttérmunkáról, a dokumentáció és az értékelés elvégzéséről – annak érdekében, hogy levonja (és megossza másokkal) a következtetéseket. A (2020-tól kezdődő) második generációs európai polgári kezdeményezések résztvevőjeként történelmet ír.

►► *A jogalkotási eljárás egyes lépései és ütemezésük:* europa.eu/citizens-initiative/how-it-works_hu

Az európai polgári kezdeményezés: avagy – hogyan lehet változást elérni

Az élet védelméért mozgalom: „Egy közülünk”

Az „Egy közülünk” elnevezésű kezdeményezés egyike volt azoknak az első európai polgári kezdeményezéseknek, amelyeknek sikerült több mint egymillió aláírást összegyűjteniük. A kezdeményezés tárgya az emberi méltóság, az élethez való jog és minden ember integritása volt a fogantatás pillanatától kezdve. A fő célja az volt, hogy véget vessen az emberi embriók felhasználásával végzett tevékenységek uniós finanszírozásának, különösen a kutatás, a közegészségügy és a fejlesztési támogatás területén. Az Európai Bizottság úgy döntött, hogy nem végez jogszabály-felülvizsgálatot, mivel megfelelőnek találta a meglévő jogszabályi keretet. A szervezők fellebbezést nyújtottak be az Európai Bírósághoz a döntés ellen, de veszítettek.

►► A kezdeményezés honlapja: oneofus.eu

►► Az európai polgári kezdeményezések hivatalos nyilvántartása: europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2012/000005 hu

Az állatok védelme: „Stop Vivisection”

A „Stop Vivisection” elnevezésű kezdeményezés célja az állatkísérletek fokozatos megszüntetése volt. A kampányt egy több mint 250 állatvédő csoportból, tudományos szervezetből és „állatkísérlet-mentes” termékeket értékesítő társaságból álló uniós szintű szövetség támogatta. A kampánynak több mint 1,17 millió uniós polgár támogatását sikerült összegyűjtenie. Az Európai Bizottság osztotta a szervezők meggyőződését, miszerint az állatkísérleteket fokozatosan meg kell szüntetni, azonban nem fogadta el, hogy az „állati modell” érvényessége tudományos alapon megkérdőjelezhető lenne.

►► A kezdeményezés honlapja: stopvivisection.eu

►► Az európai polgári kezdeményezések hivatalos nyilvántartása: europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2012/000007 hu

Növényvédő szerek betiltása: „Tiltsák be a glifozátot!”

A „Tiltsák be a glifozátot!” elnevezésű európai polgári kezdeményezés 2017 januárjában indult, és három célja volt: a glifozát betiltása, a növényvédő szerek jóváhagyására vonatkozó eljárás felülvizsgálata és az egész EU-ra kiterjedő, kötelező érvényű csökkentési célértékek meghatározása a növényvédő szerek használatának tekintetében. Fő célja egy növényvédőszer-mentes jövő megvalósítása volt. A szervezők kevesebb mint hat hónapon belül elérték az egymilliós küszöbértéket. Az Európai Bizottság úgy döntött, hogy a glifozátot ugyan nem tiltja be, de vállalta, hogy jogalkotási javaslatot tegyen annak érdekében, hogy növelje az átláthatóságot a növényvédő szerek értékelését illetően és javítsa az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által végzett értékelések alapját képező tudományos tanulmányok minőségét és függetlenségét. Az Európai Bizottság azt is vállalta, hogy felülvizsgálja a fenntartható használatról szóló irányelvet.

►► *A kezdeményezés honlapja:*
stopglyphosate.org/

►► *Az európai polgári kezdeményezések hivatalos nyilvántartása:* europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2017/000002_hu

„Right2Water”: A víz emberi jog

Ez az európai szakszervezetek által indított kezdeményezés volt az egyik első (2012. május 10-én) nyilvántartásba vett kezdeményezés. A cél az volt, hogy Európai Bizottság terjesszen elő jogalkotási javaslatot a vízhez és a szennyvízhálózathoz való jog érvényesítése érdekében, az ENSZ ugyanis emberi jogként ismerte el ezt a jogot. Cél volt továbbá, hogy a vízellátás és a szennyvízelvezetés mindenki számára elérhető közszolgáltatás legyen. A kampány fő célja az volt, hogy uniós jogszabályok írják elő a nemzeti kormányok számára, hogy minden polgár számára elegendő mennyiségű tiszta ivóvizet, és szennyvízelvezetést biztosítsanak. Az Európai Bizottság úgy döntött, hogy lépéseket tesz a kezdeményezéshez kapcsolódó különböző területeken (átláthatóság növelése, innováció ösztönzése stb.), és jogalkotási javaslatot terjesztett elő az ivóvízről szóló irányelv felülvizsgálata érdekében, ideértve a tagállamok azon kötelezettségét, hogy biztosítsák a legkiszolgáltatottabb csoportok ivóvízzel történő ellátását.

►► *A kezdeményezés honlapja:*
right2water.eu

►► *Az európai polgári kezdeményezések hivatalos nyilvántartása:* europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2012/000003_hu

„Minority SafePack”: Az európai sokszínűség védelme

Amint azt már a kezdeményezés neve is sugallja, a „Minority SafePack” elnevezésű európai polgári kezdeményezés egy egész intézkedéscsomagot javasolt az Európai Bizottságnak, amely olyan szempontokat tartalmaz, mint a ritkább nyelvek támogatása, a nemzeti kisebbségek védelme és az Európai Unióban a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeivel foglalkozó kutatási programok. A kezdeményezés eredetileg 2013-ban indult, de nyilvántartásba vételét az Európai Bizottság elutasította. Ezt a döntést az Európai Bíróság négy évvel később megsemmisítette. 2020 tavaszára aztán ez az európai polgári kezdeményezés több mint egymillió aláírást szerzett. Válaszában az Európai Bizottság úgy érvelt, hogy a már hatályos jogszabályok és szakpolitikák teljes körű végrehajtása nagyon komoly támogatást nyújt a kezdeményezés céljaihoz, ezért nem javasolt semmilyen jogi aktust.

►► **A kezdeményezés honlapja:**

minority-safe-pack.eu

►► **Az európai polgári kezdeményezések hivatalos nyilvántartása:** europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2017/000004_hu

„Szabjunk gátat a szélsőségeseknek”: Az emberi jogok előmozdítása az EU-ban

Ez a 2017 nyarán nyilvántartásba vett kezdeményezés arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy új, szélsőségesek elleni irányelvre, amely a szélsőségesek motivációjától függetlenül annak semleges fogalom meghatározását tartalmazza, és amely kiterjed „az alapvető jogok megsértésére irányuló valamennyi cselekedetre”, valamint a szélsőségesek iskolából és más közintézményekből történő kitiltására. Az e területre irányuló európai irányelvnek – a megkülönböztetést tiltó hatályos jogszabály szellemében – lehetővé kell tennie kártérítési kereseteket is a nők, gyermekek és munkavállalók hatékony védelme érdekében. Az egy éven keresztül tartó aláírásgyűjtés után a szervezők bejelentették, hogy több mint egymillió támogató nyilatkozatot gyűjtöttek. Jelen kiadvány megírásakor ez az európai polgári kezdeményezés a támogató nyilatkozatok ellenőrzésénél tart.

►► **A kezdeményezés honlapja:**

stop-extremism.eu

►► **Az európai polgári kezdeményezések hivatalos nyilvántartása:** europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2017/000007_hu

„End the Cage Age”: Magasabb szintű állatjólétre való törekvés

Ez az európai polgári kezdeményezés felszólította az Európai Bizottságot, hogy vezessen be egyértelmű ketrecellenes jogszabályt az Európai Unióban, prioritásként kezelve a tenyésztókkal való kíméletesebb bánásmódot. A szervezők különösen a következők használatának megtiltását remélték: ketrecek valamennyi baromfi esetében, valamint egyedi kocaállások és borjúbokszok stb. A cél annak biztosítása, hogy az állatok szabadon mozoghassanak és az állatállományukban egymáshoz közel maradhassanak. Az „End the Cage Age” európai polgári kezdeményezést 2020 októberében nyújtották be az Európai Bizottságnak. Az Európai Bizottság 2021. június 30-án válaszolt, vállalva, hogy 2023 végéig jogalkotási javaslatot terjeszt elő a ketrecek használatának fokozatos megszüntetésére és végül betiltására a kezdeményezésben említett valamennyi állatfaj és -kategória tekintetében.

►► *A kezdeményezés honlapja:*
endthecageage.eu

►► *Az európai polgári kezdeményezések hivatalos nyilvántartása:* europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2018/000004_hu

Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért

A kezdeményezés szervezői azt kérik, hogy a kohéziós politika keretében fordítsanak kiemelt figyelmet a környező régióktól eltérő nemzeti, etnikai, kulturális, vallási vagy nyelvi jellemzőkkel rendelkező régiókra.

Az Európai Bizottság 2013-ban eredetileg elutasította a kezdeményezés nyilvántartásba vételét, de az Európai Bíróság hat évvel később megsemmisítette ezt a határozatot. A szervezők arról számoltak be, hogy 2021 májusáig, az aláírásgyűjtési időszak végéig 1 414 175-en támogatták a kezdeményezést (a határidőt a Covid19-világjárvány miatt meghosszabbították). A támogató nyilatkozatok ellenőrzése folyamatban van.

►► *A kezdeményezés honlapja:*
www.nationalregions.eu

►► *Az európai polgári kezdeményezés hivatalos nyilvántartása:* europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2019/000007_hu

„Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” Méhbarát mezőgazdaságot az egészséges környezetért.

A 2019 szeptemberében nyilvántartásba vett kezdeményezés három cél révén törekszik az európai mezőgazdaság környezeti és társadalmi-gazdasági fenntarthatóságára: a szintetikus peszticidek fokozatos kivonása 2035-ig, a biológiai sokféleség helyreállítása a mezőgazdaságban és a mezőgazdasági termelők támogatása a fenntartható gazdálkodásra való áttérésben. 2023. áprilisi válaszában az Európai Bizottság üdvözölte és elismerte az 1 054 973 polgár által aláírt kezdeményezés fontosságát. Az értékelést követően azonban úgy ítélte meg, hogy az európai zöld megállapodásra vonatkozó, már előterjesztett javaslatok átfogó választ adnak a kezdeményezés célkitűzéseire. Az volt tehát a prioritás, hogy a társjogalkotók (Parlament és Tanács) elfogadják és haladéktalanul végrehajtsák ezeket a javaslatokat.

►► **A kezdeményezés honlapja:**
<https://www.savebeesandfarmers.eu>

►► **Az európai polgári kezdeményezés hivatalos nyilvántartása:** https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2019/000016_hu

Stop Finning – Stop the trade (a cápauszony-leválasztás és -kereskedelem megállítása)

Ez a kezdeményezés azt tükrözi, hogy nyilvánosság aggállyal szemléli a cápaahalászat és -kereskedelem globális fenntarthatóságát. Egyben két intézkedésre kéri az Európai Bizottságot: szüntesse be a leválasztott cápauszony EU-n belüli kereskedelmét és terjessze ki a cápauszony-leválasztás tilalmáról szóló uniós rendelet hatályát (a leválasztott cápauszonyok behozatala, kivitele és tranzitja). A kezdeményezést 1 119 966-an írták alá, az Európai Bizottság pedig 2023 júliusában üdvözölte a kezdeményezést, és vállalta, hogy lépéseket tesz egy jogalkotási kezdeményezés lehetőségének vizsgálata, egy hatásvizsgálat megkezdése és a vonatkozó statisztikák javítása, valamint a nemzetközi partnerekkel való együttműködés érdekében.

►► **A kezdeményezés honlapja:**
<https://www.stop-finning-eu.org>

►► **Az európai polgári kezdeményezés hivatalos nyilvántartása:** https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2020/000001_hu

„Támogassuk az állatkínzás nélkül előállított kozmetikai termékeket – az állatkísérletmentes előállítási folyamatok melletti uniós kötelezettségvállalás érdekében”

Mivel megszegték azt az ígéretet, hogy nem fog több állat szenvedni és elpusztulni kozmetikumok miatt, a kezdeményezés szervezői jogszabály-módosítást szorgalmaznak a kozmetikai termékekhez végzett állatkísérletek tilalmának védelme és megerősítése érdekében, kéri a vegyi anyagokra vonatkozó uniós jogszabályok átalakítását és a tudomány arra irányuló korszerűsítését, hogy az EU-ban fokozatosan megszüntessék az állatkísérleteket. Az Európai Bizottság üdvözölve az 1 217 916 aláírással támogatott kezdeményezést, és elismerve, hogy az állatjólét továbbra is komoly aggodalomra ad okot az európai polgárok körében, azt is kiemelte, hogy az EU vezető szerepet tölt be a témában. Az Európai Bizottság ütemtervet készít jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekhez, hogy tovább csökkentse az állatkísérleteket, és hogy a vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályok keretében olyan szabályozási rendszert dolgozzon ki, amelyben az állatokon végzett vizsgálati módszereknek nincs helye.

►► *A kezdeményezés honlapja:* <https://crueltyfreeeurope.org/save-cruelty-free-cosmetics>

►► *Az európai polgári kezdeményezés hivatalos nyilvántartása:* https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2021/000006_hu

„Fur Free Europe” („Szőrmementes Európa”)

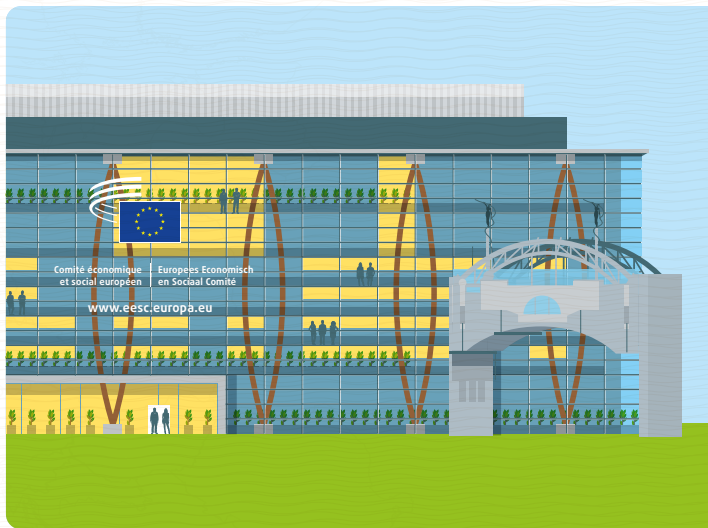
10. sikeres európai polgári kezdeményezésként 2023 júniusában hitelesítették ezt a kezdeményezést, amelyet 1 502 319-en írtak alá (ellenőrzött aláírások). A szőrmementes Európa célja, hogy kegyetlen, etikátlan, nem biztonságos és fenntarthatatlan gyakorlataik miatt törvény útján betiltsa a prémgazdaságokat és a tenyésztett prémtermékeket az európai piacon. Az Európai Bizottság jelenleg vizsgálja a kezdeményezést, és várhatóan 2023. december közepéig válaszol rá.

►► *A kezdeményezés honlapja:* <https://furfreeeurope.eu>

►► *Az európai polgári kezdeményezés hivatalos nyilvántartása:* https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2022/000002_hu

NEMZETEK FELETT ÁTÍVELŐ HÍD

Az Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) az egyik legrégebbi uniós intézmény, a Római Szerződés hozta létre 1957-ben. 329 tagja van, az EU valamennyi tagállamából, akik a munkaadókat, a munkavállalókat és a civil társadalmi szervezeteket képviselik.

Demokratikus kérdésekkel foglalkozó tanácsadó testületként az EGSZB szerepe nemrégiben megerősödött, kulcsfontosságú híddá válva „az európai civil társadalom és az uniós intézmények között”. Más szóval ez azt jelenti, hogy az EGSZB ma fontos támogató infrastruktúra az aktív polgári szerepvállalás és a részvételi demokrácia számára.

Az európai polgári kezdeményezés kezdeti időszakában az EGSZB úttörő szerepet töltött be az EU aktív polgárai számára biztosított informális támogatási infrastruktúrában, ideértve az általános tanácsadást, a fordítási támogatást és az EGSZB-ben az előkészületben lévő európai polgári kezdeményezésekről tartott meghallgatásokat. E szolgáltatások többsége ma már része az uniós intézmények, például az Európai Parlament és az Európai Bizottság által előírt szabályozási kötelezettségeknek.

Az EGSZB, amely a polgárok támogatása terén a legnagyobb tapasztalattal rendelkező uniós intézmény, továbbra is információt, iránymutatást és teret biztosít a civil társadalmi szervezetek és az aktív polgárok ad-hoc csoportjai számára, amelyek Európát a világ egy szociálisabb és demokratikusabb helyévé kívánják tenni. Az EGSZB 2012 óta ad otthont Brüsszelben „Az európai polgári kezdeményezés napja” (röviden EPK-nap) elnevezésű éves konferenciának, nyitott és szabad találkozási pontot biztosítva az európai polgári kezdeményezéssel foglalkozó európai szakemberek és aktivisták számára.

►► <https://www.eesc.europa.eu/hu/eci-day>

Ezenkívül az EGSZB meghívja a sikeres vagy majdnem sikeres európai polgári kezdeményezéseket plenáris üléseire, a folyamatban lévő európai polgári kezdeményezéseket pedig szekció- és csoportüléseire, hozzájárulva a polgárok és az Unió intézményei közötti párbeszéd erősítéséhez és a kezdeményezések ismertségének növeléséhez az európai közéletben. Ilyen meghívást kaptak például az alábbi kezdeményezések: *„Tiltsák be a glifozátot!”* (2017), *„Minority SafePack”* (2018), *„Szabjunk gátat a szélsőségeknek”* (2019), *„End the Cage Age”* és *„Eat ORIGINa! Unmask your Food”* (2020), *„Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!”* és *„Szörmementes Európa”* (2023).

Az EGSZB „Az európai demokrácia útlevele” című kiadványának e 2023. évi kiadása mellett számos más kiadvány és szolgáltatás is elérhető 23 nyelven [eesc.europa.eu/eci].

TÖBB TÁMOGATÁS

A támogatás mindenütt elérhető –
csak használnia kell!

Uniói polgárként Ön – szó szerint – nincs egyedül. Több mint 450 millió Önhöz hasonló polgár van még. Akkor sincs egyedül, ha kormányzati és civil társadalmi támogatásra van szüksége ahhoz, hogy hallassa a hangját. A számos rendelkezésre álló forrás közül a következő, nemzeteken átvélt támogatást, orientációt és médiát javasoljuk Európa-szerte.

Európai polgári kezdeményezés

Az **európai polgári kezdeményezés fóruma** egy online együttműködési platform, amely a polgároknak hivatott támogatást nyújtani az európai polgári kezdeményezés szervezésének különböző szakaszaiban. A fórum gyakorlati információkkal szolgál az európai polgári kezdeményezésről, és lehetővé teszi a polgárok számára, hogy megvitassák az EU politikáit és a potenciális kezdeményezéseket. A fórum a szervezés korai szakaszaiban is segítséget nyújt számukra, a külföldi partnerek felkutatásától kezdve a kampánnyal, a finanszírozási források előteremtésével és a jogi kérdésekkel kapcsolatos szakértői tanácsok beszerzéséig. A cél a potenciális szervezők, a polgárok és a szakértők közötti eszmecsere előmozdítása az európai polgári kezdeményezés témájában. Az európai polgári kezdeményezés fóruma az Európai Bizottság által nyújtott szolgáltatás, amelyet az Európai Polgári Akciószolgálat (European Citizen Action Service, ECAS) üzemeltet.

►► europa.eu/citizens-initiative-forum/

Az **európai polgári kezdeményezés információs szolgálat**a tanácsadást és támogatást nyújt a kezdeményezés indítását fontolgató európai polgárok és szervezetek számára. Ezt a független információs szolgálatot az európai polgári kezdeményezés szövetsége (Association for the European Citizens' Initiative) üzemelteti, amelyet korábbi és aktuális európai polgári kezdeményezések szervezői hoztak létre. Az információs szolgálat kampánnyal, finanszírozási források előteremtésével és jogi tanácsadással támogatja az egyes európai polgári kezdeményezéseket.

►► citizens-initiative.eu

Az **európai polgári kezdeményezés online könyvtára**. Az európai polgári kezdeményezésnek érdekes története van, amely az Európai Unió korai éveire, az 1990-es évekig nyúlik vissza (miután gazdasági együttműködésből formálisan politikai unióvá alakult). Az Európai Kezdeményezés és Referendum Intézet, amelyet 2001-ben hoztak létre, hogy segítse az európai polgári kezdeményezés kidolgozását, online összegyűjtötte a legfontosabb kiadványokat, és – kérésre – további források tekintetében is iránymutatással szolgálhat.

►► iri-europe.org/index.php/publications/european-citizens-initiative

Résztvételi demokrácia

Az **Európai Parlament Citizens' App**-je egy okostelefon-alkalmazás, amely tájékoztatja az Önt érdeklő témákról és helyszínekről. Tájékoztat az Ön közelében lévő eseményekről; kedvenceit hozzáadja a naptárához; kedvenc térképalkalmazása segítségével megmutatja az odavezető legjobb utat; segítségével multimédiás tartalmakhoz, például videókhoz, podcastokhoz és diavetítésekhez férhet hozzá; kereshető, megosztható, személyre szabható és értékelhető. Az alkalmazás 24 nyelven érhető el az Apple Store és Google Play segítségével (Citizens' App).

▶▶ europarl.europa.eu/at-your-service/hu/stay-informed/citizens-app

A **Democracy Community** a demokrácia támogatóinak nemzeteken átívelő hálózata, amelyet a Democracy International működtet. A platform mindenki számára elérhető információs, oktatási és kapcsolatépítési célokra, valamint részvételen alapuló történeteket közöl és eseményeket ajánl. Miután regisztrálta magát/szervezetét/intézetét, demokráciatámogatói profilt hozhat létre.

▶▶ democracy.community

Az **Európai Polgári Akciószolgálat** egy páneurópai tagsággal rendelkező nemzetközi szervezet. Küldetése, hogy a polgárok szerephez juttatásával egy befogadóbb és erősebb Európai Uniót hozzon létre a polgárok jogainak előmozdításával és védelmével, valamint olyan mechanizmusok kidolgozásával és támogatásával, amelyek célja a polgárok és a polgári szervezetek EU-ban való demokratikus részvételének és az EU-val folytatott együttműködésének a fokozása.

▶▶ ecas.org

Az OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) által biztosított **Participo** platform. Itt minden információt megtalál a résztvételi és közvetlen demokrácia kutatására és gyakorlatára vonatkozóan, valamennyi politikai szintre vetítve. A platform az OECD azon törekvésének részét képezi, hogy rávilágítson a hagyományos képviseleti kormánytól a modern képviseleti demokráciáig vezető úton végbemenő paradigmaváltásra.

▶▶ oecd.org/gov/innovative-citizen-participation.htm

Polgárok és újságírás

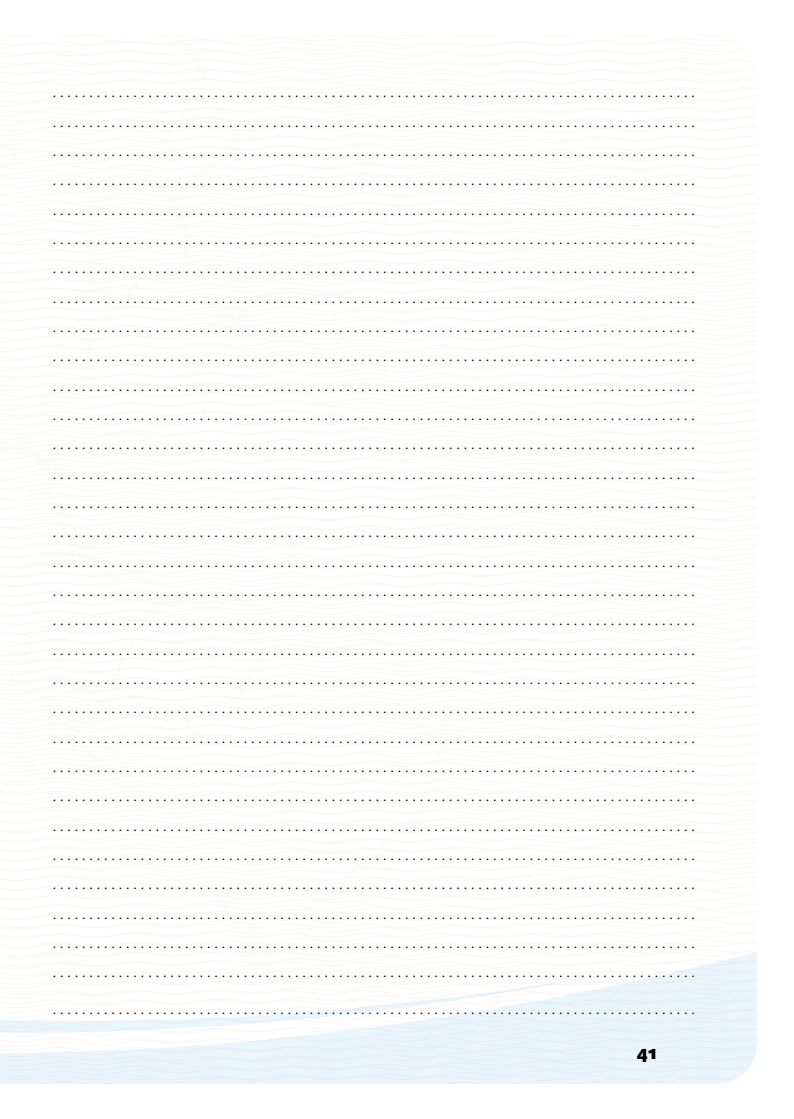
Az **EurActiv** az aktív európai polgárságot professzionális online újságírással köti össze, történeteket, véleményeket, elemzéseket és háttér-információt nyújt mindenről, ami politikai szempontból történik Európa-szerte — teszi ezt 13 nyelven: angolul, franciául, németül, olaszul, csehül, bolgárul, görögül, horvátul, lengyelül, románul, szerbül, spanyolul és szlovákul.

►► euractiv.com

A svájci műsorszóró társaság nemzetközi szolgáltatása, a **Swissinfo #deardemocracy platformjának** fő feladata, hogy beszámoljon a modern részvételi és közvetlen demokráciáról. Híreket, véleményeket és háttér-információkat szolgáltat az aktív polgárságról és a részvételi demokráciáról világ szinten — 10 nyelven: angolul, franciául, németül, spanyolul, arabul, oroszul, kínaiul, portugálul, olaszul és japánul.

►► swissinfo.ch/directdemocracy

Ez a kiadvány az európai demokrácia útlevelének frissített változata, melynek eredetijét Bruno Kaufmann, globális demokráciával foglalkozó tudósító és a „Global Forum on Modern Direct Democracy” társelnöke kutatta és írta. Kapcsolat: send@brunokaufmann.email.

**Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

www.eesc.europa.eu

Printed by the EESC-CoR Printing and Distribution Unit, Belgium

EESC-2023-85-HU

© Európai Unió, 2024

A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.

A fotók / illusztrációk bármilyen formában történő
felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül a szerzői
jog tulajdonosá(i)tól kell engedélyt kérni.

© Shutterstock, eamesBot

Print

QE-02-23-324-HU-C
ISBN 978-92-830-6315-5
doi:10.2864/403985

PDF

QE-02-23-324-HU-N
ISBN 978-92-830-6322-3
doi: 10.2864/995188

HU

